

Meteorologisk
institutt

METinfo

Nr. 20/15
ISSN 1894-759X
METEOROLOGI
Oslo, 02.06.2015

Rapport etter økt overvåking av pinsenedbør

Nedbør mellom Lyngsalpan og Tanafjorden pinsen 2015

Sammendrag

Et relativt stillstående nedbørområde ga store nedbørmengder i ytre strøk av Nord-Norge mellom Lyngen og Tanafjorden fra om kvelden pinseaften til om kvelden første pinsedag. I vest kom nedbøren som snø i høyden. Hendelsen var varslet ved melding om økt overvåking. Nedbørmengdene var ganske sjeldne, ihvertfall for årstiden.

Innhold

Sammendrag	2
1 Rapport	4
1.1 Kort beskrivelse.....	4
1.2 Lang beskrivelse.....	4
1.3 Varsel.....	7
1.3.1 Fase A.....	7
1.4 Observasjoner fra det aktuelle området.....	10
1.4.1 Nedbør.....	10
1.4.2 Temperatur.....	11
1.5 Sjeldenhet.....	12
1.6 Skader.....	12
1.7 Oppsummering/ konklusjon.....	13

1 Rapport

1.1 Kort beskrivelse

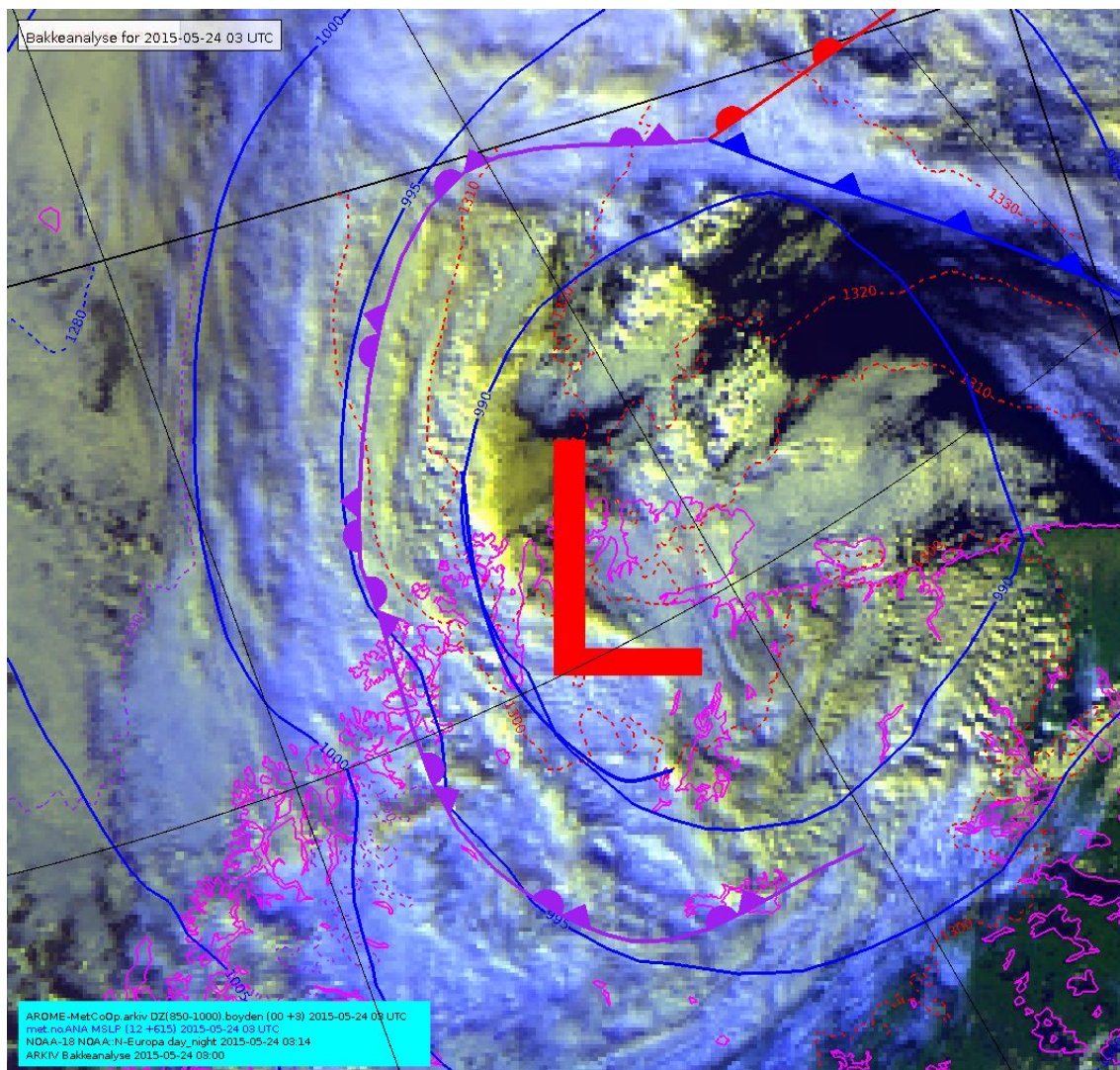
Et relativt stillstående nedbørområde ga sjeldne nedbørmengder i ytre strøk av Nord-Norge mellom Lyngen og Tanafjorden fra om kvelden pinseaften til om kvelden 1. pinsedag. I vest kom nedbøren som snø i høyden. Hendelsen var varslet ved melding om økt overvåking.

1.2 Lang beskrivelse

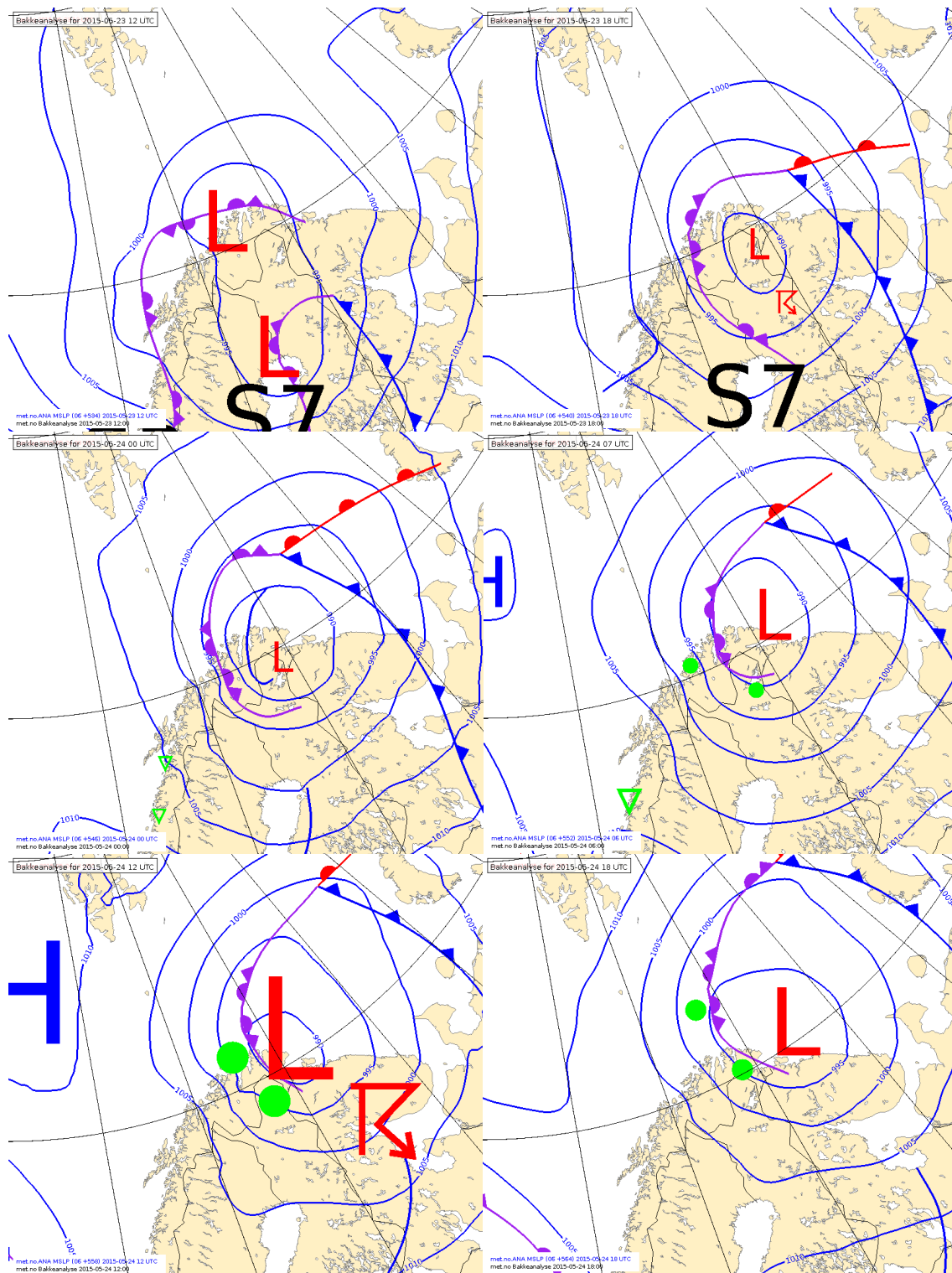
Vest for et lavtrykk over Øst-Finnmark lå en relativt stasjonær okklusjon med mye nedbør og nordvestlig vind. Nedbøren skyldes blant annet kraftig heving av luftmassene mot Finnmarkskysten.

Siden det var ventet sjeldne nedbørmengder, ble det sendt ut melding om økt overvåking selv om det ikke var forventet ekstreme skader. Det var jevnlig dialog med flom- og jordskredvarslingen underveis, både angående nedbørmengdene og snøgrensen. I vest var snøgrensen relativt lav, ned mot 200 meter.

Nedbørmengdene ble ganske sjeldne, ihvertfall for årstiden.

Figur 1: Analysen søndag 24. mai kl 03Z viser kraftig felt og okklusjon over Vest-Finnmark. Stiplede linjer viser relativt varm luft i øst og relativt kald luft og lav snøgrense i vest.

Figur 2: Analysen lørdag 23. mai kl 12 og 18, søndag 24. mai kl 00, 06, 12 og 18

1.3 Varsel

Første melding fredag ettermiddag: Søndag ventes det mye nedbør i kyst- og fjordstrøkene mellom Lyngsalpan og Tanafjorden, med nedbørsmengder lokalt på 40-70 mm på 24 timer.

Siste melding midnatt natt til mandag:

Kyst- og fjordstrøkene i Finnmark:

Nedbøren er avtagende, og området er ikke lenger under økt overvåking.

Det ble i tillegg sendt åtte tweets i forbindelse med hendelsen.

1.3.1 Fase A

Melding nr.: 1

Utstedt fredag 22.mai 2015 kl. 11:36 Norsk normaltid. (kl. 12:36 sommertid).

Gjelder til lørdag 23.mai 2015 kl. 11:36 Norsk normaltid. (kl. 12:36 sommertid).

Varsel for områder under økt overvåking:

Troms aust for Lyngsalpan og Kyst- og fjordstrøkene i Finnmark:

Søndag ventes det mye nedbør i kyst- og fjordstrøkene mellom Lyngsalpan og Tanafjorden, med nedbørsmengder lokalt på 40-70 mm på 24 timer.

Beskrivelse av værsituasjonen:

Et lavtrykk 995hPa utenfor kysten av Nordland kl 11 den 22.05.2015 beveger seg mot nordaust. Lørdag kl 11 vil lavtrykket ligge over Finnmark. Søndag kl 11 vil lavtrykket ligge nordaust for Øst-Finnmark. I forbindelse med dette lavtrykket venter vi lokalt mye nedbør i kyst- og fjordstrøkene mellom Lyngsalpan og Tanafjorden. Nedbøren vil komme som regn i lavlandet, og som snø over 100-400 m. På grunn av at mye av nedbøren forventes å komme som snø ventes ikke ekstreme skader som følge av nedbøren. NB! Værsituasjonen er nå under ØKT overvåking og publikum må sjekke TV/radio/internet for oppfølgende meldinger. Ovenfor angitte områder og værforhold må foreløpig vurderes som anslag på potensial, IKKE et detaljert ekstremvarsel. Dersom data tilsier at denne situasjonen bør nedgraderes, vil det bli meldt at økt overvåking avsluttes. Dersom data tilsier at denne situasjonen bør oppgraderes, vil det bli sendt ut ekstremvarsel i henhold til gjeldende kriterier.

Melding nr.: 2

Utstedt lørdag 23.mai 2015 kl. 11:23 Norsk normaltid. (kl. 12:23 sommertid).
Gjelder til søndag 24.mai 2015 kl. 11:23 Norsk normaltid. (kl. 12:23 sommertid).

Varsel for områder under økt overvåkning:

Troms aust for Lyngsalpan og Kyst- og fjordstrøkene i Finnmark
Søndag ventes det mye nedbør i kyst- og fjordstrøkene mellom Lyngsalpan og Tanafjorden, med nedbørmengder lokalt på 40-70 mm på 24 timer.

Beskrivelse av værsituasjonen:

Vest for et lavtrykk over Øst-Finnmark venter vi lokalt mye nedbør. Nedbøren vil komme som regn i lavlandet, og som snø over 200-500 m. Så store nedbørmengder kommer anslagsvis bare hvert 5. til 10. år. Følg med på NVE"s farevarsler på varsom.no. NB! Værsituasjonen er nå under ØKT overvåkning og publikum må sjekke TV/radio/internet for oppfølgende meldinger. Ovenfor angitte områder og værforhold må foreløpig vurderes som anslag på potensial, IKKE et detaljert ekstremvarsel. Dersom data tilsier at denne situasjonen bør nedgraderes, vil det bli meldt at økt overvåkning avsluttes. Dersom data tilsier at denne situasjonen bør oppgraderes, vil det bli sendt ut ekstremvarsel i henhold til gjeldende kriterier.

Melding nr.: 3

Utstedt søndag 24.mai 2015 kl. 11:41 Norsk normaltid. (kl. 12:41 sommertid).
Gjelder til mandag 25.mai 2015 kl. 11:41 Norsk normaltid. (kl. 12:41 sommertid).

Varsel for områder under økt overvåkning:

Troms øst for Lyngsalpan
Fra lørdag kl 20 til søndag kl 08 er det observert 38,6 mm nedbør i Sørkjosen. Nedbøren er nå i minking, og området er ikke lenger under økt overvåkning.

Kyst- og fjordstrøkene i Finnmark
Søndag ventes fortsatt mye nedbør i kyst- og fjordstrøkene vest for Tanafjorden, med nedbørmengder lokalt på 20-40 mm på 12 timer.

Beskrivelse av værsituasjonen:

Vest for et lavtrykk 987 hPa over Varanger ventes fortsatt mye nedbør. Nedbøren kommer som regn i lavlandet, og som snø over 200-600 meter, lavest i vest. I løpet av hendelsen er det foreløpig observert ca 53 mm nedbør i Hammerfest. Lavtrykket fylles sakte, og trekker sakte østover. Nedbøren vil avta

mandag. NB! Værsituasjonen er nå under ØKT overvåkning og publikum må sjekke TV/radio/internet for oppfølgende meldinger. Ovenfor angitte områder og værforhold må foreløpig vurderes som anslag på potensial, IKKE et detaljert ekstremvarsel. Dersom data tilsier at denne situasjonen bør nedgraderes, vil det bli meldt at økt overvåkning avsluttes. Dersom data tilsier at denne situasjonen bør oppgraderes, vil det bli sendt ut ekstremvarsel i henhold til gjeldende kriterier.

Melding nr.: 4

Utstedt søndag 24.mai 2015 kl. 22:59 Norsk normaltid. (kl. 23:59 sommertid).
Gjelder til mandag 25.mai 2015 kl. 22:59 Norsk normaltid. (kl. 23:59 sommertid).

Varsel for områder under økt overvåkning:

Kyst- og fjordstrøkene i Finnmark:

Nedbøren er avtagende, og området er ikke lenger under økt overvåking.

Beskrivelse av værsituasjonen:

Lavtrykket beveger seg østover nordøst for Murmansk, og nedbøren i Finnmark er i minking. I løpet av hendelsen er det observert ca 57 mm nedbør i Hammerfest, hvorav ca 36 mm i løpet av 6 timer sist natt. NB! Værsituasjonen er nå under ØKT overvåkning og publikum må sjekke TV/radio/internet for oppfølgende meldinger. Ovenfor angitte områder og værforhold må foreløpig vurderes som anslag på potensial, IKKE et detaljert ekstremvarsel. Dersom data tilsier at denne situasjonen bør nedgraderes, vil det bli meldt at økt overvåkning avsluttes. Dersom data tilsier at denne situasjonen bør oppgraderes, vil det bli sendt ut ekstremvarsel i henhold til gjeldende kriterier.

1.4 Observasjoner fra det aktuelle området

Det ble observert sjeldent mye nedbør for sesongen på flere målestasjoner i området. I tillegg til nedbørmengder, var snøgrensen svært relevant for vurdering av flomfare.

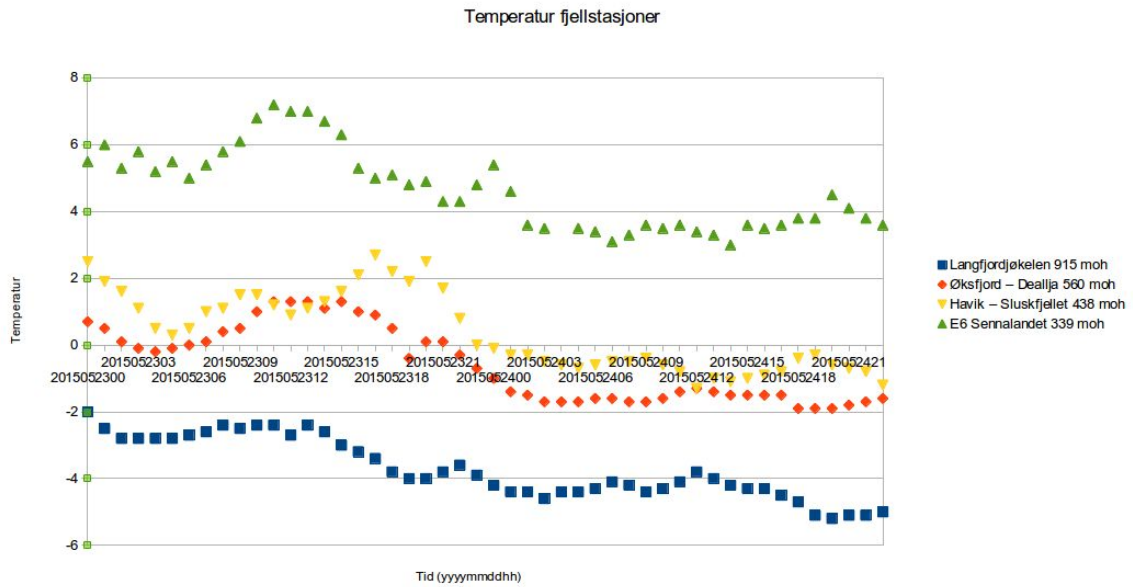
1.4.1 Nedbør

Sted	Nedbør 23.-24. mai kl 18
Hammerfest lufthavn	56 mm
Sørkjosen lufthavn	52 mm
Banak lufthavn	18 mm
Nordstraumen i Kvænangen	16 mm

Sted	Dato	Døgnnedbør (mm)
Hammerfest lufthavn	24.05.2015	44,7
Sørkjosen lufthavn	24.05.2015	42,8
Skaidi II	24.05.2015	29,4
Skaidi II	25.05.2015	39,2
Børselv II	24.05.2015	35
Lebesby - Karlmyhr	25.05.2015	29,9
Veidnes i Lebesby	24.05.2015	24,5
Karasjok - Markanjarga	24.05.2015	24,4
Banak	24.05.2015	21,3

Hammerfest lufthavn er eneste stasjon i området med timesobservasjoner av nedbør. Stasjonen hadde mest intens nedbør i en periode fra kl 01 til 07, med 29,6 mm på 6 timer. Av 12-timers nedbør registrerte Hammerfest og Sørkjosen mest med hhv 43,6 og 38,6 mm fra lørdag kveld til søndag morgen. Skaidi II hadde mest nedbør av målestasjonene i løpet av hendelsen.

1.4.2 Temperatur

Figur 3: Temperatur 2m for fjellstasjoner i området.

Temperaturer, kjøreforhold og RegObs indikerer snøgrense på ca 50-300 meter i vest, og høyere i øst.

1.5 Sjeldenhet

Sted	Dato	Døgn- nedbør	Returperiode år			Fra	Rekorder
			mm	vår før	vår etter		
Hammerfest lufthavn	24.05.2015	44,7	>1000	25-50	5-10	1974	Rekord for sesong. Høst har hatt høyere episode
Sørkjosen lufthavn	24.05.2015	42,8	50-100	10-25	<5	1974	Rekord for sesong. Høst har hatt flere høyere episoder
Skaidi II	24.05.2015	39,6	>1000	25	5-10	2009	Rekord, men kort måleserie
Børselv II	24.05.2015	35	-	-	-	2015	
Lebesby - Karlmyhr	25.05.2015	29,9	>1000	100-500	<5	1982	Rekord for sesong. Sommer og høst har hatt flere høyere episoder
Veidnes i Lebesby	24.05.2015	24,5	25-50	25	<5	1982	
Karasjok - Markanjarga	24.05.2015	24,4	50-100	25	<5	2004	Rekord for sesong. Sommer og høst har hatt flere høyere episoder
Banak	24.05.2015	21,3	50-100	50	<5	1945	

Flere stasjoner har kort måleserie.

For våren har nedbøren hovedsakelig hatt returperioder på mellom 25 og 50 år, men Lebesby – Karlmyhr skiller seg ut.

For året sett under ett har hendelsen returperioder for nedbørdøgnet på mindre enn 10 år.

For de fleste stasjoner varte hendelsen over to nedbørdøgn. 56mm/24t over to nedbørdøgn i Hammerfest tilsvarer en returperiode på omtrent 25 år. Men returperioden er svært usikker, siden stasjonen bare har målt 24t-nedbør på tvers av nedbørdøgn i 7 år.

1.6 Skader

Ordfører Alf E. Jakobsen i Hammerfest melder på Facebook at det er problemer med å ta unna de store nedbørsmengdene:

http://www.ifinnmark.no/Dette_er_Finnmark_i_dag-5-81-59381.html

E6 gjennom Repparfjorddalen stengt etter jordras:

http://www.ifinnmark.no/E6_stengt_etter_ras-5-81-59414.html

Vegmelding om steinras på Fv 132 Saraby – Kvalsund

Vegmelding om steinras på Fv 889, på strekningen Snefjord - Havøysund

I media har kjøreforholdene (Obs-varsel) også fått mye omtale.

1.7 Oppsummering/ konklusjon

Nedbørmengdene var sjeldne, ihvertfall for årstiden. Varslet nedbørmengde og returperiode ser ut til å ha stemt bra med observasjonene. Det var ikke en forventning om ekstreme skader som gjorde at melding om økt overvåking ble sendt, men at man anså at hendelsen ville bli sjelden meteorologisk.

Flomvarslingstjenesten og Jordskredvarslingen hadde aksomhetsnivå «gul». Dette skyldes delvis at snøgrensen lå relativt lavt, ned mot 50 meter i vestlige områder. Det var økt overvåking under hendelsen.